

נר לאחד נר למאה

עלון חנוכה - הכלה והשתלבות תשפ"ב

מחוז חרדי

הכלה והשתלבות

חנוכה

תשפ"ב

דבר המפקחת:

אנו מוצאים כי ארבע פעמים נחנך הבית. שלוש פעמים חנוכה ממשית ופעם אחת חנוכה שולית. בפעם ראשונה נחנך הבית בראש חודש ניסן, ביום השמיני, בחנוכת המשכן: "וכבוד ה' מלא את המשכן" אז ירדה אש על גבי המזבח והייתה שמחה עצומה. ובכל זאת, אין כל חגיגה וזיכרון של חנוכה זו.

החנוכה השנייה היא חנוכת בית המקדש הראשון שחלה בח' בתשרי למשך ארבעה עשר יום. חנוכה זו נערכה בשמחה עצומה, עד כדי שחז"ל אמרו שבאותה שנה לא צמו ביום כיפור לגודל השמחה שהייתה אז. חנוכת הבית נמשכה עד סוף חג הסוכות, אך לדורות לא נשאר כל זיכרון גם מחנוכה זו.

החנוכה השלישית היא חנוכת הבית השני. אמנם לפי הכתוב בספר חגי חנוכה זו התרחשה "בעשרים וארבע לתשיעי", הוא כ"ד בכסלו, אך גם את החנוכה הזו אין אנו מציינים וחוגגים, וביום זה אנו אומרים 'תחנון' כבכל יום חול.

חג החנוכה שאנו חוגגים, מציין את הפעם הרביעית שבה נחנך הבית, אך לא הייתה זו חנוכה של ממש מפני שהבית כבר עמד על תילו. יש לשאול, מדוע קבעו חכמינו חג לדורות דווקא לזכר חנוכה זו, שהרי אין בה תוקף ומהפך כמו שלושת החנוכות הראשונות של המשכן ובית המקדש הראשון והשני. ועוד- שמהם לא נשאר לנו דבר לדורות.

חנוכה: חנוך לנער על פי דרכו

על מנת להבין מהו החידוש בחנוכת החשמונאים הראוי לחג לדורות עולם, נתבונן במשמעות השם חנוכה. המילה 'חנוך' היא מילה המשותפת לחנוכת בית וחינוך ילדים. שיתוף השם שבין שני העניינים השונים הללו מעיד על קשר בין השניים.

חנוכת בית מציינת נקודה שבה מתרחש מהפך ממצב אחד למצב שני. הבית הופך ממקום השרוי בתהליכי בנייה למקום הראוי למגורים. הפועלים מפנים את מקומם לטובת דיירי הקבע של הבית. במשך תקופה ארוכה עמלו פועלים על בניית הבית- ריצפו, טיחו וצבעו, ואילו דיירי הבית ישבו במקום אחר זמני. מרגע שנחנך הבית, הפועלים יוצאים מן הבית ואת מקומם תופסים דיירי הבית. נקודת המעבר מיציאת אחרון הפועלים והכניסה של בני הבית – זוהי חנוכת הבית.

בניית הבית היא רק אמצעי למגורים בו. אין כל מטרה בבניית בית ללא השימוש בו, על כן רגע המעבר מבניית הבית לשימוש בו, מן האמצעי אל היעד והתכלית, ממלא את האדם בשמחה עצומה. לאחר תקופה של שימוש בבית, המעבר מן האמצעי למטרה נשכח, ואין כל צורך לציין עוד ולחדשו.

לעומת זאת, היחס בין האמצעי למטרה בחינוך ילדים הוא שונה לחלוטין. כאשר אדם מחנך את בנו ב"גיל חינוך", מגיל חמש או שש עד גיל שלוש-עשרה, זהו תהליך ארוך. אין יום מסוים הנחשב "יום החינוך". בתהליך החינוך אין מעבר מאמצעי למטרה כמו בחנוכת בית, מפני שחינוך ילד הוא תהליך התגדלות שאין לו הפסק ואינו מסתיים לעולם.

תהליך החינוך הינו תהליך ארוך הפועל פעולה ממשית נראית לעין על האדם לכל אורך הדרך, עד ימי זקנותו, כלשון הפסוק "חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה"

בתהליך החינוך ישנה שותפות של שניים המחנך והמתחנך. המחנך צריך להיות קשוב לחניכו ולהוביל את הנער על פי דרכו שלו כל סודו של החינוך טמון באמון שהמחנך צריך לתת במתחנך. עליו להאמין שבעצם הכול גנוז בו בכוח, ועליו רק לחשוף ולגלות זאת בפועל. אם המחנך אינו מאמין שהכול כבר נמצא וגנוז אצל הילד, הוא אינו מבין את העומק הפנימי של החינוך כולו.

תהליך ה"מוסיף והולך" של חנוכה הוא תהליך חשיפה של עומק לפנים מעומק. בחנוכה איננו מדליקים בכל יום נר אחד בלבד. אנו מדליקים ביום הראשון נר אחד וביום השני מוסיפים על הנר הראשון נר נוסף, וכן הלאה במשך שמונה ימים. בכל שלב בתהליך זה מתרחש עילוי והתפתחות. מה שהיה, נייער וחי מחדש, וביתר עוצמה, "מוסיף והולך".

העלון שלנו מתמקד "במוסיף והולך".

נרגשים להגיש בפניכם עלון חנוכה שהוא כולו "מוסיף והולך" של צוותי הכלה והשתלבות במחוז.

אשר מעת לעת מוסיפים ומאירים את שלבי החינוך בהעמקה, בהתאמה ובהתייחסות מקצועית לכל תלמיד בבחינת "חנוך לנער על פי דרכו"

בברכת חנוכה שמח ומאיר

בבחינת "מוסיף והולך תמיד..."

אסתר אטיאס

רפרנטית הכלה והשתלבות

רכזים ורכזות משתפים אותנו....

מהי הכלה בשבילכם?

הכלה מבחינתי זה: לתת מענה לכל תלמיד בכיתה. לגלות את היכולות הטמונים בו ולתת לו כלים להצלחה

רבקה גטניו

בשבילי ההכלה האי בעצם עבודת המידות של עצמי המשפיעה ממילא על הסובבים אותי.

הכלה- היא היכולת לתת לשני לממש את עצמו בעזרת הכלים שהוא קיבל! ציפי אמיתי

הכלה- היא היכולת להבין ולקבל את האחר עם כל המשתמע, מתוך תחושת אמפתיה...ורצון להיות שם בשבילו

מדריכי הכלה-תשפ"ב

יפי ברנדווין – מדריכה מחוזית

רעות מטיאס – אחראית תקציב שקלי וקשרי בעלויות.

ליאור רבי- מדריך הכלה בנים.

אסתי פרנקל – מדריכת הכלה בית ספרית צפון

אורית אילוז- מדריכת הכלה בית ספרית ירושלים מרכז

בתיה טנגי' – מדריכת הכלה בית ספרית ירושלים והסביבה

31 בתי ספר בחרו במודל ההדרכה!!

פיתוח מקצועי-

קורסי העמקה מפגשי תכלס לרכזים שנה ד' ה

רכזים/ת שנים א-ב-ג בקרוב ישלחו הודעות להרשמה לקורסים.

תהליכי פיתוח מקצועי לצוותי הוראה

השתלמויות בית ספריות

תקציב שקלי תש"פ - יוצא לאפק

נער ישראל גילה ירושלים.

שם המפקח: הרב חביב חודידה.

שם הרכזת : מראישה קוק.

שם התוכנית: **מדעי אקדמיה בהפסקה (תוכנית לתלמידים וסדנא למורים)**

רכזת הכלה מספרת:

בחרנו את תוכנית ייחודית זו מכיוון שהיא מכשירה תלמידים מכתות גבוהות להיות

מאמנים חברתיים, לעודד ילדים לשחק אחד עם השני במשחקים ללא ציוד.

התוכנית כוללת: סדנא לצוות תוכנית לתלמידים הבוגרים וליווי של התלמידים המאמנים מס פעמים בשנה.

תמורות- מאיה סקאלי כהן

התוכנית מעניקה לילדות כלים מעשיים איך ניתן להצליח בחברה , להתמודד נכון עם קונפליקטים חברתיים

בתוכנית סדנאות יישומיות בתחום החברתי, שהופכות את הכיתה למקום נעים ומזמין שכל ילד/ה שמחים להיות חלק ממנה

מנהלת בית יעקב שע"י החינוך העצמאי מספרת:

בתוכנית הזו חשיבות עליונה, חשה כיצד היא נותנת מענה לתחום הכי נצרך לבנות, תחום שנוגע לחיי היום יום שלהן ולרווחה הנפשית

שמחה מאד שהתוכנית פעלה בשנת תשפ"א בבית הספר למרות הסגרים וחוסר היציבות הלימודית שהייתה בשנה שעברה, הצלחנו להכניס את התוכנית מיד כשחזרו ללמידה מסודרת, וזה היה מאד משמעותי לבנות , במיוחד בתקופה כל כך מאתגרת ברמה החברתית תוכנית זו, זה דבר הראשון שרוצה להכניס לביה"ס בתשפ"ב ולהמשיך בעשייה המבורכת הזו

הנחיות להמשך מימוש תוכניות /תקציב שקלי תשפ"ב

1. מנהל אחראי להיכנס למערכת גפן ולבדוק שהתוכנית מאושרת.

במידה והתוכנית מאושרת יכול לייצור קשר עם הספקים ולהפעיל את התוכנית.

2. על כל מנהל לנהל קלסר ולשמור בו את התוכנית שבחר ואת כל החשבוניות שמקבל מהספקים שמגיעים להעביר את התוכנית לבית הספר.

שימו לב

לרוב בתי הספר חלה הוספה או הפחתה בתקציב - כדי להסב את תשומת ליבם של המנהלים לכך שיש שינוי תקציבי, המחייב גם שינוי בתכנית העבודה "שונה הסטטוס במערכת ל: "נדחה על ידי המשרד המערכת נפתחה לשינויים כך שהמנהלים יכולים לעדכן את תכנית העבודה שלהם בהתאם לתקציב הסופי תהליך העבודה הוא כפי שהיה קודם לחיצה על ריבוע תקציב שקלי הכלה והשתלבות- בחירת יעד- בחירת מענים- הוספה לעגלת הקניות או הסרה(תלוי בשינוי שנעשה)- לחיצה על המלבן הירוק לשליחה לאישור. לאחר שישלחו לאישור ישתנה הסטטוס בהתאם.

3. **בתי ספר חדשים** - עודכן התקציב יש להכניס תוכנית עד 12/12

כל עוד אין אישור על התוכנית אין להתחיל להפעיל אותה.

בברכת חנוכה מאיר ושמח!

רעות מטיאס

אחראית תקציב שקלי

נעים להכיר – בית ספר אומץ

נוף הגליל

מנהל: הרב גולן בן דוד

מנהלת אגף בנות: גב' אהובה פיניש

מפקח: הרב יוסף גולדרינג

תוכנית הכלה- בית ספר 'אומץ'

גב' אהובה פיניש מנהלת בית הספר מספרת:

בבית הספר 'אומץ' נוף הגליל, לומדות תלמידות מכיתות א-ח, מנוף הגליל ומישובי הסביבה, (כולל אפילו- עכו) ממשפחות תורניות הרואות את עולם התורני העושר הרוחני והמידות כמרכזי ומשמעותי.

במקביל להוראה של מקצועות קודש, אנו מחוייבים ללמד ברמה גבוהה וע"פ דרישות משרד החינוך את תחומי הדעה ומקצועות הליבה השונים.

צוות ביה"ס, נמצא בשלב של ביסוס מקצועי ומברר את האיזון, בין אוירה של תקשורת מיטבית בין אישית לבין עלית קומה מקצועית, על מנת למצות את כישורי הבנות והמורות והתמקצעותן.

רכזת ההכלה בבית הספר, לאה אפרת, לקחה על עצמה במסגרת התפקיד מספר תחומי דעת על מנת ליצור מבנה יעיל אשר ישפיע על אוירה חינוכית ופדגוגית מיטיבה.

לאה יוזמת ומובילה **מפגשי היועצות עם המורות**. פורום המיועד לתת מקום לשיח מורות ולהעצימן.

המפגשים נערכים בזמן שהוא מעבר לשעות בביה"ס וההשתתפות הפעילה מעידה על המקום המשמעותי של לאה ועל נחיצות המפגשים.

כחלק מאיתור הצרכים בביה"ס, מצאנו לנכון לחזק ולהנגיש יותר את שיעורי **הלמידה ההטרוגנית** על מנת לקדם תלמידות במסגרת הכיתה. במסגרת התפקיד של ריכוז הכלה, לאה מלווה ומדריכה את המורות ומשמשת כמודלינג בלמידת עמיתים לתחום חשוב זה.

הליווי נעשה באופן פרטני מול מורות, באופן מקצועי ומצמיח, במקביל לחשיבה מערכתית בישיבת צוות פרט אשר מתקיימת באופן סדיר, אחת לשבוע.

נזכה להמשיך לעשות ולקדם את הפרט למען הכלל ולמקצע את הכלל למען הפרט.

סדנה שהכינה הרכזת : לאה אפרת
מטרת הסדנא: הבנת משמעות וחשיבות עבודת רכזת ההכלה.

הכנת תשתית מיטבית לעבודת
צוות עם הרכז.

מהלך הסדנה:

מפזרים ברחבי החדר משפטים הנקשרים להוראה, חלקם אף מתייחסים לתפיסת המורות להוראה כבר בילדותם.

(ניתן דגש לפסיכופדגוגיה באופן בלתי רשמי.)

1. כל מורה משתף ברגשותיו וחיותיו כלפי ההוראה בין מילדותו ובין במצבו הנוכחי.

מסקנה: שחויית הילד החיובית סביב הלמידה משמעותית ביותר עבור כל תהליכי הלמידה שלו.

2. נחלקים לקבוצות של 4 מורים, כאשר כל אחת מהקבוצות מקבלת מאמרי הכלה שונים וארוכים,

3. על כל קבוצה לקרוא ולתמצת .

4. חלוקת תפקיד לכל אחד מהמורים בקבוצה.
אחד מקריא השני מסכמם, השלישי מדגיש והאחרון מסביר וכו'.

5. לאחר מכן ניתן להראות סרטונים קטנים ומעצימים בנושא ההכלה.

חלוקת דף עם רעיונות מגוונים לשיעור הטרוגני.

